

čís. 10 a) tr. ř. shledává stížnost zřejmě v tom, že byl obžalovaný S. najadený rozsudkem uznán vinným zločinem vzdálené spoluviny na vraždě prosté podle § 137 tr. zák., spáchané na dítěti Josefy S-ové, ač nebylo výrokem porotců zjištěno, že přímým pachatelem této vraždy byl obžalovaný Ch. Než skutečnost, že nebylo výrokem porotců zjištěno, že vražda byla spáchána obžalovaným Ch-ou, je pro posouzení, zda se obžalovaný S. dopustil podle výroku porotců zločinu podle § 137 tr. zák., nerozhodná; neboť s hlediska zločinu, jímž byl obžalovaný S. uznán vinným, je lhostejno, kdo byl přímým pachatelem vraždy a zda byl přímý pachatel vraždy zjištěn, či nikoli. Číselně uplatňovaný zmatek podle § 344 čís. 12 tr. ř. spatřuje stížnost zřejmě v tom, že byl obžalovanému S-imu vyměřen trest podle trestní sazby druhé věty § 137 tr. zák., ač tento obžalovaný nemohl vědět, že dítě, na němž byl vražedný skutek spáchán, je příbuzným obžalovaného Ch-y v pokolení sestupném. Stížnost neprovádí tento důvod zmatečnosti po zákonu, ana nevychází ze skutkového stavu výrokem porotců zjištěného, jak by při správném provádění hmotněprávního zmatku činiti měla, nýbrž vychází ze skutkového předpokladu výrokem porotců přímo vyloučeného. Bylo tudíž i zmateční stížnost obžalovaného S-iho zahrnouti jako dílem neodůvodněnou, dílem po zákonu neprovedenou.

Čís. 4044.

Není ještě o sobě podvodem, že kdo jede bez jízdenky; dopouští se však podvodu, kdo, nemaje jízdenku, svým chováním vzbuzuje v průvodčím úmyslně dojem, že jí má, nebo vědomě využívá tohoto omylu průvodčího na škodu podniku.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1931; Zm I-6/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 15. listopadu 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle § 81 tr. zák. a přestupkem podvodu podle §§ 197, 461 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Proti rozsudkovému výroku, jímž bylo uznáno na vinu obžalovaného co do přestupku podvodu podle §§ 461, 197 tr. zák., směřuje především výtka neúplnosti rozsudku jakožto důvodu zmatku podle čís. 5 § 281 tr. ř., kterou spatřuje zmateční stížnost v tom, že se v něm neuvádí, v čem spočívalo lstivé jednání a předstírání obžalovaného proti průvodčímu elektrických podniků Otakaru S-ovi a čím si obžalovaný dával nepravou tvářnost cestujícího, který jízdní lístek má, najmě an prý ani S. neuvedl jako svědek nic, co by nasvědčovalo takové činnosti obžalovaného, a ani ze spisů nelze vyvoditi, že mu obžalovaný tvrdil, že

lístek má, nebo třeba i jen posuňkem nebo jak se tvářil chtěl u něho vzbuditi dojem, že tomu tak jest. Tato výtka, na niž by bylo, kdyby byla oprávněnou, nazíráti jako na uplatňování důvodu zmatečnosti podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., je bezdůvodná, pokud se týče právně bezpodstatná. Odpovídáť pojmu lstivého jednání ve smyslu § 197 tr. zák. jakékoli chování se, jehož účelem jest oklamati jiného a jež je k tomu podle okolností případu i způsobilé. Nesejde tudíž ani v souzeném případě na tom, nezjišťuje-li rozsudek, že snad obžalovaný průvodčímu S-ovi přímo tvrdil (lstivě předstíral), že jízdní lístek má, neboť k pojmu lstivého jednání, nanejmeně pak k rozsudkovému výroku, podle něhož si obžalovaný dával nepravou tvářnost cestujícího jízdenkou opatřeného, stačil již rozsudkový závěr, že obžalovaný, ač jízdní lístek neměl, uvedl svým chováním průvodčího S-u v omyl, jímž správa elektrických podniků měla na svém majetku škodu utrpěti a částkou 1 Kč 20 h také skutečně utrpěla. Jak sama zmateční stížnost výslovně připouští, lze ze spisů souditi, že se obžalovaný o vydání jízdního lístku nehlásil a choval se trpně, kteréžto jeho počínání stačilo však již za daných okolností ke skutkové podstatě podvodu, nanejmeně i po stránce subjektivní. Není sice ještě o sobě podvodem, že kdo jede ve vozu bez jízdenky; dopouští se však podvodu, kdo, nemaje jízdenku, svým chováním vzbuzuje v průvodčím úmyslně dojem, že ji má, nebo vědomě využívá tohoto omylu průvodčího na škodu podniku, jak bylo postačitelně zjištěno v rozsudku ohledně stěžovatele.

Čís. 4045.

Ochrana republiky.

K pojmu »před dvěma nebo více lidmi« (§ 11 zák. na ochr. rep.) jest třeba, by tito lidé byli současně na místě činu přítomni, nevyžaduje se však, by dvě nebo více osob projev skutečně postřehly; po stránce objektivní stačí možnost tohoto postřehu, po stránce subjektivní vědomí pachatelovo, že skutek může býti postřehnut ještě jinou osobou, než se kterou rozmlouval a k jejíž vědomosti se měl podle jeho úmyslu projev dostat.

Pojem »opětovné urážky před dvěma nebo více lidmi při různých příležitostech« (§ 11 čís. 2 zák. na ochr. rep.) vyžaduje, by alespoň ve dvou případech byl čin spáchán nejméně před dvěma osobami, a to buď před jinými osobami, nebo sice před týmiž, ale na jiném místě, nebo na témž místě, ale po uplynutí takové doby, že nelze mluvit o pokračování v dřívější rozmluvě.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1931, Zm II 127/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Opavě ze dne 24. března 1930, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 11 čís. 2 zákona na ochranu republiky čís. 50/1923 sb. z. a n., mimo jiné z těchto